

Handreiking

Deel A - Woningoverzicht gevelisolatie

en

Deel B - Schouwen, hoe pak ik het aan?

Inleiding

Recentelijk is aan u het ten hoogste toelaatbare waarden en maatregelenbesluit (hierna: homa-besluit) verzonden. Vriendelijk verzoek om dit besluit en het definitieve saneringsprogramma, in afstemming met BSV, zo spoedig mogelijk ter inzage te leggen. Nadat het besluit onherroepelijk is kan worden gestart met het woningonderzoek naar eventueel noodzakelijke (aanvullende) gevelmaatregelen.

Voor indiening van het woningonderzoek en de verdere communicatie over de uitvoering van het project, verzoek ik u bijgaand woningoverzicht te hanteren. In **deel A** (pagina 3) volgt een korte toelichting op dit woningoverzicht.

Er is nog een grote voorraad niet afgehandelde saneringswoningen waarvoor nog onderzoek noodzakelijk is naar eventueel noodzakelijke gevelmaatregelen. Uit diverse contacten met gemeenten, Omgevingsdiensten en adviseurs blijkt dat de werkdruk hoog is. Er zijn ook maar een beperkt aantal adviseurs die de kennis en expertise hebben over de geluidsanering van wegverkeerslawaaï en specifiek het woningonderzoek naar gevelmaatregelen. Om deze reden is gezocht naar praktische oplossingen om de werkdruk met betrekking tot het woningonderzoek te verlagen bij met name de adviseurs. Dit zou de doorlooptijden van de projecten wellicht ten goede komen.

Een oplossing hiervoor kan zijn dat de sanering van woningen met een lage geluidsbelasting door uw organisatie zelf wordt gedaan. Aan woningen met een geluidsbelasting van 62 dB of lager zijn in de regel geen maatregelen noodzakelijk. Alleen wanneer bij deze woningen bijzondere kenmerken aanwezig zijn, is het noodzakelijk om bij deze woning een akoestisch-bouwkundige opname uit te voeren. Vaststellen of bijzondere kenmerken aanwezig zijn staat bekend als 'schouwen'.

Hoe u deze schouwing kunt uitvoeren leest u in **deel B** van deze handreiking. Voor het uitvoeren van een schouwing is basale kennis van bouwelementen voldoende.

Wanneer u de schouwing zelf uitvoert en daarmee vaststelt welke woningen niet in aanmerking komen voor een opname, hoeft u deze woningen niet mee te nemen in de opdracht aan de adviseur.

Deel A: Opbouw woningoverzicht gevelisolatie

Voor verdere communicatie over het project zoals uw indiening van het woningonderzoek, gunningstukken en de melding gereed, verzoek ik u om het toegezonden 'woningoverzicht gevelisolatie' te gebruiken.

Hier volgt een korte toelichting op het woningoverzicht gevelisolatie.

Tabblad A Bijlage homa-besluit

Dit betreft een kopie van de bijlage uit het ten hoogste toelaatbare waarden en maatregelenbesluit (hierna: homa-besluit). In deze bijlage zijn de vastgestelde geluidsbelastingen per waarneemhoogte weergegeven. De geluidsbelastingen per waarneemhoogte zijn relevant voor de toetsing van de binnenwaarde van de geluidsgevoelige vertrekken.

Tabblad B Resultaten woningonderzoek

In de geel gearceerde kolommen van het woningoverzicht zijn de woningen uit het homa-besluit weergegeven.

geel = kolommen in te vullen door BSV										
blauw = kolommen in te vullen door aanvrager subsidie										
projectgegevens										
nr	straat	hnr	toev	postcode	plaats	maatgevend	Gb homa	af trek 110g	Gb zonder af trek 110g	m/v/s

Indien het project ook woningen van de A-lijst bevat, waarvan de maatregelkeuze niet is gewijzigd, dan maken deze adressen geen onderdeel uit van het homa-besluit. Voor woningen van de A-lijst zijn de geluidsbelastingen immers al vastgesteld in de megabeschikking. De adressen worden echter wel toegevoegd aan tabblad B. Uitgangspunt voor het woningonderzoek is de berekende, toekomstige geluidsbelasting uit het akoestisch onderzoek. De geluidsbelasting van de projectwoningen van de A-lijst wordt alleen gewijzigd in het homa-besluit indien er ook maatregelen aan de bron en/of overdracht worden getroffen.

De hoogste vastgestelde geluidsbelasting per woning betreft de geluidsbelasting na toepassing van de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder (kolom h). Tevens is de geluidsbelasting weergegeven zonder toepassing van de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder (kolom j). Deze geluidsbelasting bepaalt of woningopname noodzakelijk is of dat kan worden volstaan met een schouwing (zie deel B).

In de blauw gearceerde kolommen kunt u de resultaten van het woningonderzoek vermelden (alle adressen dienen een status te krijgen).

Legenda	m	maatregelwoning										
	v	woning voldoet op basis van woningopname										
	s	woning voldoet op basis van schouwing										
	w	weigeraar										
	x	geen sanering (meer)										
woningtype (w)	1	etagewoning, appartement, rijtjeswoning, hoekwoning, geschakelde woning										
	2	vrijstaande woning										
	3	(gemeentelijk) monument										
eel = kolommen in te vullen door BSV												
blauw = kolommen in te vullen door aanvrager subsidie												
projectgegevens												
nr	straat	hnr	toev	postcode	plaats	maatgevend	Gb homa	aftek 110g	Gb zonder aftek 110g	m/v/s/w/x	w	toelichting (indien van toepassing)

Tabblad C Maatregelwoningen

Als uit het woningonderzoek blijkt dat er woningen zijn waaraan maatregelen noodzakelijk zijn, dan verzoek ik u om dit tabblad in te vullen met de desbetreffende woningen en de bijbehorende financiële gegevens.

oranje = kopie woningen met status 'm' uit tabblad 'B Resultaten woningonderzoek'
blauw = kolommen in te vullen door aanvrager subsidie

projectgegevens maatregelwoningen						kostenraming GBa excl. BTW (verlening)			opmerking
nr	straat	hnr	toev	postcode	plaats	toetsbedrag	ng	totaal	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

Tabblad D Gunning en eindafrekening

Bij de indiening van de melding gereed verzoek ik u om tabblad D in te vullen met per woning de gegevens van de gunning en de uiteindelijke uitvoeringskosten. In het tabblad vind u een nadere toelichting op de kolommen (inschrijfbegroting, meerwerk, minderwerk en eindafrekening).

werkelijke kosten uitvoering excl. BTW				eindafrekening incl. BTW	opmerkingen
inschrijfbegroting*	meerwerk**	minderwerk**	eindafrekening***		

De toelichting van het meer- en minderwerk kan afzonderlijk worden vermeld in het laatste tabblad 'E Toelichting m&m' of in kolom Q (opmerkingen).

Deel B: Schouwen, hoe pak ik het aan?

Bij geluidsbelastingen tot en met 62 dB zonder toepassing van de aftrek conform artikel 110g, zullen de meeste woningen voldoen aan de binnenwaarden mits de woning geen bijzondere kenmerken heeft. Om te bepalen of dat het geval is, kan een zogenaamde schouwing worden uitgevoerd. De schouwing hoeft niet te worden uitgevoerd door een adviesbureau met kennis van de bouwakoestiek. Het is mogelijk om de schouwing zelf uit te voeren. In dit deel van de Handreiking wordt uitgelegd hoe u dit moet aanpakken.

1. Welke woningen komen in aanmerking voor een schouwing

Na ontvangst van het 'woningoverzicht gevelisolatie', filtert u kolom J in tabblad B 'Resultaten woningonderzoek' op geluidsbelastingen kleiner of gelijk aan 62 dB. Nu heeft u een overzicht met de te schouwen woningen.

Voor deze woningen gaat u vervolgens na of er sprake is van bijzondere kenmerken die er toe kunnen leiden dat de woning, ondanks de relatief lage geluidsbelasting, niet voldoet aan de binnenwaarde. U kunt dit doen door Google Streetview of vergelijkbare software te gebruiken of door langs te gaan bij de woning.

Let op: woningen die voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB hoeven ook niet te worden geschouwd. Deze woningen kunnen als reeds gesaneerd worden beschouwd.

2. Rapportage

Een foto aan de buitenzijde van de woning is voldoende. In veel gevallen is het zelfs niet noodzakelijk om bij de woningen langs te gaan. Met Google Maps zijn over het algemeen duidelijke foto's van de voorgevel te vinden. Indien uit de schouwing blijkt dat sprake is van een bijzondere situatie, dan is woningopname noodzakelijk; het indienen van een schouwingsrapport is dan niet van toepassing.

Zie **bijlage 1** voor een voorbeeld van een schouwingsrapportage per woning.

3. Wat zijn bijzondere kenmerken

Bij de volgende situaties wordt mogelijk niet voldaan aan de benodigde geluidwering. Bij dergelijke situaties is woningopname noodzakelijk.

- *Rieten daken*
Bij traditionele rieten daken wordt het riet op rietlatten gebonden. De geluidisolatiewaarde hiervan is matig. Inmiddels is het gebruikelijk om het riet aan te brengen voor een esthetisch effect; onder het riet zijn dan dakelementen aanwezig. De geluidisolatie is dan veel beter. Deze dakelementen zijn niet altijd op een foto te herkennen. Het bouwjaar van de woning geeft daar een goede indicatie voor.
- *Ongedempte ventilatieroosters (dauerluftung)*
Deze roosters zitten op het glas en steken niet uit. Suskasten (mechanische ventilatievoorzieningen) doen dit bijvoorbeeld juist wel. Indien een suskast aanwezig is, dan is de woning waarschijnlijk al eerder gesaneerd.
- *Stolpramen/deuren*
Dit zijn ramen of deuren die bestaan uit twee delen die zonder middenstijl tegen elkaar aan sluiten.
- *Oude stalen kozijnen*
Deze kozijnen hebben kenmerkende slanke profielen. Het glas in de profielen is enkel glas dat is vastgezet met stopverf. Te openen delen hebben geen kierdichting. De geluidisolatiewaarde van deze kozijnen is laag.
- *Oude schuiframen*
Originele schuiframen hebben een traditionele uitstraling met een middendorpel en een bovenlicht dat meer naar voren komt dan het onderste bewegende deel (schuifraam). Het schuifraam kan naar boven worden open geschoven. Oude schuiframen hebben relatief veel kieren tussen het kozijn en het schuivende deel. De kieren zijn niet afgedicht. De geluidisolatiewaarde van deze ramen is laag.

- *Glas-in-loodramen*
Gekleurd glas en loodprofielen: origineel, zonder dat voorzetglas is geplaatst of het glas in de spouw van dubbel glas is opgenomen.
- *Wanden met paneelconstructies*
Gevelpanelen kunnen een reden zijn dat de benodigde gevelwering niet wordt gehaald.
- *Taatsramen*
Bij taatsramen bevinden de scharnieren zich aan de onder- en bovendorpel, waardoor de ramen zich om een verticale as draaien.
- *Kantelramen.*
Dit zijn ramen die in het midden om een horizontale as kunnen draaien.
- De mogelijke aanwezigheid van een geluidgevoelige ruimte onder een hellend dakvlak waarbij de verhouding tussen het hellend dakvlak en volume groot is.

Zie **bijlage 2** voor foto's van bovengenoemde bijzondere situaties.

Bij twijfel is het **altijd** raadzaam een woningopname uit te voeren. De schouwingswoningen waarbij alsnog woningopname nodig is, kunnen worden toegevoegd aan de te onderzoeken woningen door de adviseur.

4. Formele afhandeling woning die voldoet op basis van een schouwing

Als uit de resultaten van de schouwing blijkt dat de woning voldoet aan de maximale binnenwaarde van 43 dB, dan dient de procedure conform hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder te worden toegepast.

Als een woning voldoet, dan dienen de eigenaren en/of bewoners hiervan op de hoogte gesteld te worden op grond van artikel 6.8, vierde lid van het Besluit geluidhinder. Deze mededeling is een **besluit** waartegen bezwaar en beroep open staat.

In artikel 6.8, vierde lid, staat het volgende: *de eigenaren van de woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen, die op basis van het in artikel 6.5 bedoelde akoestisch en bouwtechnisch onderzoek* voor het van overheidswege aanbrengen van geluidwerende voorzieningen niet in aanmerking komen, worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.*

* *een schouwing kan worden gezien als het bouwtechnisch onderzoek. Voor het uitvoeren van een schouwing is geen aanschrijving van de woningeigenaar noodzakelijk.*

Bijlage 1: fictief voorbeeld schouwingsrapport

Schouwing Dorpsstraat 4, 3447 DD te Woerden (*fictief adres*)

Datum controle:

Bouwjaar: 1965

Geluidsbelasting: 58 dB excl. aftrek cf. art. 110g Wg

Bijzondere situatie aanwezig (aanvinken wat van toepassing is)?

- ☐ Slaapkamer onder hellend dak
- ☐ Rieten dak
- ☐ Ongedempte ventilatieroosters
- ☐ Stolpramen
- ☐ Stalen ramen/deuren
- ☐ Schuiframen
- ☐ Glas-in-loodramen
- ☐ Wanden met paneelconstructies
- ☐ Taatsramen
- ☐ Kantelramen

Toelichting waarneming: geen akoestisch zwakke kenmerken

Conclusie: *de bestaande gevelconstructie heeft naar verwachting voldoende gevelwering om aan het maximale binnenniveau van 43 dB te voldoen.*

NB Is wel sprake van een bijzondere situatie, dan dient de betreffende woning te worden toegevoegd aan de werkvoorraad met betrekking tot de uit te voeren woningopnames.

Bijlage 2: Foto's van bijzondere situaties

